

Datum
2022-10-24
Adress
August Palms Plats 1
Diarienummer
STK-2022-931

Yttrande

Till
Utbildningsdepartementet

Remiss från Utbildningsdepartementet - Promemorian Elever i grundskolan, specialskolan, sameskolan och gymnasieskolan ska lättare få läsa i snabbare takt och på en högre nivå

U2022/02568

Sammanfattning

Kommunstyrelsen välkomnar utredningens förslag och bedömningar. Nedan följer kommentarer och synpunkter utifrån respektive avsnitt.

Yttrande

4.2 Rektorn ska få besluta att en elev får läsa gymnasieämnen

Kommunstyrelsen ställer sig positiv till förslaget.

Kommunstyrelsen ser behov av förtydligande av förslagets påverkan på de olika skolformerna, då det inom ramen för förslaget beskrivs att det finns olika sätt att organisera undervisningen för att möta elevernas behov och att det är de lokala förutsättningarna som avgör. Kommunstyrelsen efterfrågar förtydligande av de konsekvenser utredningens förslag kan få för tjänstefördelning och planeringstid.

4.3 Eleven ska få tid till studierna på en högre nivå

Förslaget kan skapa goda förutsättningar för berörda elever. Kommunstyrelsen ser dock behov av förtydligande av hur detta kan påverka gymnasieskolornas verksamhet och efterfrågar att konsekvenser vad gäller schemaläggning och tjänstefördelning förtydligas.

4.4 Fjärrundervisning ska i vissa fall få användas för gymnasieämnen

Kommunstyrelsen efterfrågar förtydligande om vilken skolforms personal som ska genomföra fjärrundervisning och om fjärrundervisning ska likställas med hybridundervisning. Det kan bli fråga om en huvudman som ansvarar för utbildningen och dess genomförande, medan en annan huvudman ansvarar för kompetensutveckling av personal. Det förutsätter en tydlig ansvarsfördelning, vilken bör framgå i det slutliga förslaget.

4.5 Entreprenad ska i vissa fall få användas när det gäller gymnasieämnen

Kommunstyrelsen bedömer att utredningens förslag att möjliggöra överlämning av undervisning på entreprenad till en huvudman för gymnasieskola, kan få konsekvenser för den verksamhet kommunen ansvarar för och ser behov av fortsatt utredning. I utredningen föreslås att huvudman som enligt ett entreprenadavtal tar över undervisningen i gymnasieämnen inte blir huvudman när det gäller denna undervisning. Konsekvenserna av huvudmannaskapet i ett entreprenadavtal bör utredas vidare.

5.1 Skolans ansvar för elever som behöver studera på en högre nivå ska anges i läroplanen

Kommunstyrelsen är positiv till förslaget. I utredningen lyfts några elevgrupper: högpresterande elever, elever som har ett specialintresse för ett eller flera ämnen eller ämnesområden och elever som är särskilt begåvade inom ett eller flera områden. Kommunstyrelsen vill samtidigt betona att gruppen elever som behöver mer intellektuella utmaningar och stimulans i undervisningen är en heterogen grupp. Kommunstyrelsen vill betona utredningens skrivning att särskilt begåvade elever som inte får lämplig undervisning och stöd riskerar att bli understimulerade, uppträda störande eller hamna i utanförskap. En konsekvens, som lyfts i utredningen, är att eleverna inte vill delta i undervisningen. Det kan i förlängningen även leda till utanförskap, ensamhet och slutenhet. Kommunstyrelsen efterfrågar som följd en fördjupad utredning om hur elever med särskild begåvning kan identifieras.

5.2 Utökat program ska få användas för högskolekurser

Kommunstyrelsen ser positivt på utredningens förslag och vill samtidigt belysa behovet av ett förtydligt regelverk om hur högskolorna kan göra undantag från gällande antagningsregler. Vidare finns behov av riktlinjer som ger undervisande gymnasielärare stöd i att bedöma huruvida högskolekurser är det som krävs för att möta elevens behov av utmaningar i sina studier. Det krävs även forum för samverkan mellan elevens skola och aktuellt lärosäte för att skapa förutsättningar för eleven att lyckas med sina studier.

5.3 Eleven ska få tid till högskolestudierna

Kommunstyrelsen ser behov av fortsatt utredning. Kommunstyrelsen ser vikten av att värna elevens hela studiesituation för att undvika stress, och risk för psykisk ohälsa på grund av stor arbetsbelastning. Kommunstyrelsen ställer sig dock positiv till utredningens beskrivning av möjlighet till flexibilitet i utbildningen när det gäller dessa elever genom att underlätta för högskolekurser under gymnasietiden.

5.4 En elev ska kunna genomföra gymnasieutbildningen snabbt

Kommunstyrelsen ställer sig positiv till att huvudman får fatta beslut om att en elev kan läsa ett nationellt program på kortare tid.

6.1 Stödjande insatser ska riktas till flera olika personalkategorier inom skolan

Kommunstyrelsen välkomnar utredningens förslag. Kommunstyrelsen vill lyfta vikten av att samtliga professioner i skolan har kunskap om hur högpresterande elever, elever som har ett specialintresse för ett eller flera ämnen eller ämnesområden och elever som är särskilt begåvade kan stödjas och stimuleras i sitt lärande.

Särskilt begåvade barn och elever kan i undervisningssituationer skilja sig från högpresterande. De särskilt begåvade eleverna kan vara men är inte nödvändigtvis högpresterande. Lärare och elevhälsopersonal behöver utbildning i hur elever med särskild begåvning kan identifieras. Det gäller inte minst gruppen särskilt begåvade elever som inte är högpresterande och vars beteende kan missbedömas.

6.2 Informationsinsatser ska riktas till högskolan

Kommunstyrelsen ser positivt på utredningens förslag att ge Statens skolverk i uppdrag att informera lärosäten om de utökade möjligheterna för elever att läsa på högre nivå inom gymnasieskolan.

7 Ytterligare rättsligt stöd för behandling av personuppgifter behövs inte

Ett nationellt närvarosystem kan få konsekvenser, då bestämmelser om behandling av personuppgifter och tystnadsplikt är åldersbetingade.

8 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Den föreslagna tidsramen är rimlig, förutsatt att förutsättningar för verksamheterna är på plats inför ikraftträdandet.

9 Konsekvenser

Konsekvenser för enskilda huvudmän

Kommunstyrelsen efterfrågar en fortsatt utredning av förslagen om att huvudmannen kan besluta om när elevens skolarbete ska förläggas samtidigt som huvudman får besluta om undantag från gymnasieförordningen gällande läsårets omfattning.

Förslaget som innebär att eleven ska få tid till högskolestudier samt att skolarbetet ska kunna förläggas mer flexibelt genom exempelvis att frigöra en halvdag i veckan, medför ekonomiska konsekvenser och högre kostnader.

Utredningens bedömning att huvudman får bättre förutsättningar, samtidigt som det ställs ett ökat krav på huvudman att säkerställa de organisatoriska förutsättningar som krävs för att elevens skolarbete ska förläggas mer flexibelt, ses om motsägelsefullt.

Konsekvenser ur ett funktionshinderperspektiv

Kommunstyrelsen vill problematisera utredningens beskrivning av ”elever som bedöms ha fallenhet och intresse”. En elev som har en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning kan vara högpresterande i exempelvis matematik eller teknik, vilket inte framgår av utredningens bedömning.

Konsekvenser för rektorer, lärare och viss annan personal i skolan

Även om kommunstyrelsen instämmer i sak och värnar elevernas möjlighet till anpassad utbildning, bör hänsyn tas till de utmaningar lärare speciellt i ett inledande skede kan ställas inför. God kommunikation och långsiktighet blir centralt för att möjliggöra för lärare att ta sig an nya pedagogiska och didaktiska utmaningar i vardagen. Kommunstyrelsen vill lyfta vikten av differentierad kompetensutveckling.

Ordförande

.....
Karin Stjernfeldt Jammeh
.....

Sekreterare

.....
Martin Ljungberg
.....